

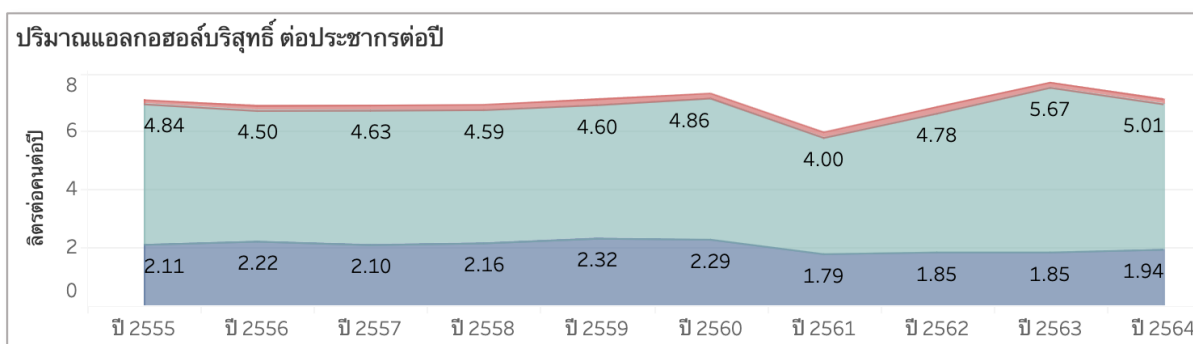
สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย

สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย ได้จากการสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพ ปี พ.ศ.2564 การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุรา ปี พ.ศ.2550, 2554, 2557, 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในนักเรียนจากการสำรวจสุขภาพนักเรียน กรมอนามัย ปี พ.ศ.2564 ข้อมูลปริมาณบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากกรมสรรพสามิต ประกอบกับข้อมูลการตายด้วยโรคที่สัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากทะเบียนการตาย ของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้ง ข้อมูลการสูญเสียปีสุขภาวะจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากโครงการศึกษาภาระโรค สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

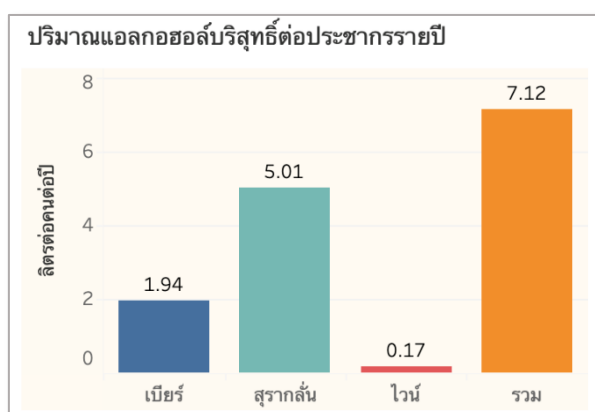
1) ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (คิดเป็นแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อประชากร)

ประมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละประเภท (คิดเป็นแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อประชากร) มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ระหว่าง ปี พ.ศ.2555-2560 รวมกันประมาณ 7 ลิตรต่อคนต่อปี แต่ในปี พ.ศ.2561 ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมทุกประเภทลดลงเหลือ 6 ลิตรต่อคนต่อปี แต่หลังจากนั้น พบว่าปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลับเพิ่มขึ้นจนถึงปี พ.ศ.2564 ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มเพิ่มเป็น 7.12 ลิตรต่อคนต่อปี โดยเป็น สุรากลั่น 5.01 ลิตรต่อคนต่อปี เบียร์ 1.94 ลิตรต่อคนต่อปี และไวน์ 0.17 ลิตรต่อคนต่อปี (ภาพที่ 1 และ ภาพที่ 2)

ภาพที่ 1 แนวโน้มปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ต่อประชากรต่อปี ปี พ.ศ.2555-2564

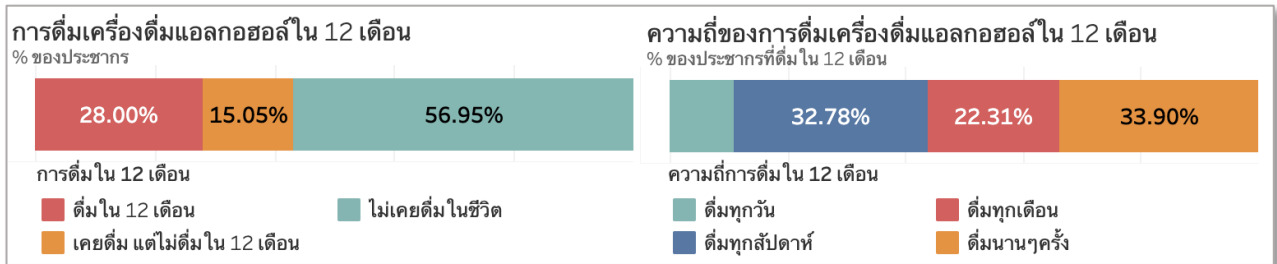
ภาพที่ 2 ปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ต่อประชากรต่อปี ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามประเภทเครื่องดื่ม

2) การตีพิมพ์เรื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในปัจจุบัน (ใน 12 เดือนที่ผ่านมา)

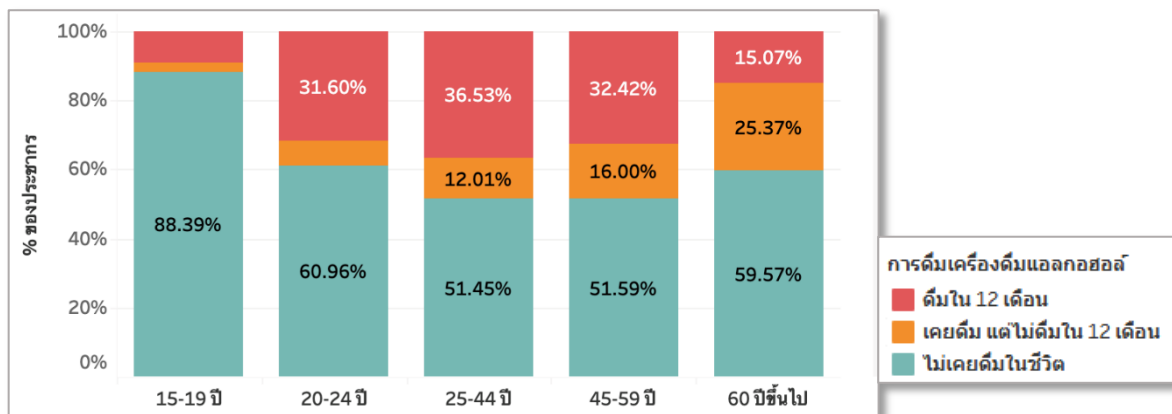
สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 พบว่าสัดส่วนประชากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน อยู่ที่ร้อยละ 28 กลุ่มที่เคยดื่ม แต่ไม่ดื่มใน 12 เดือน ร้อยละ 15.05 และกลุ่มที่ไม่เคยดื่มในชีวิต ร้อยละ 56.95 โดยมีสัดส่วนของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทุกวัน ร้อยละ 11.01 ดื่มทุกสัปดาห์ ร้อยละ 32.78 ดื่มทุกเดือน ร้อยละ 22.31 และดื่มนานๆครั้ง ร้อยละ 33.90 ของผู้ที่ดื่มใน 12 เดือน (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ใน 12 เดือน และ ความถี่ของการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ใน 12 เดือน ปี พ.ศ.2564

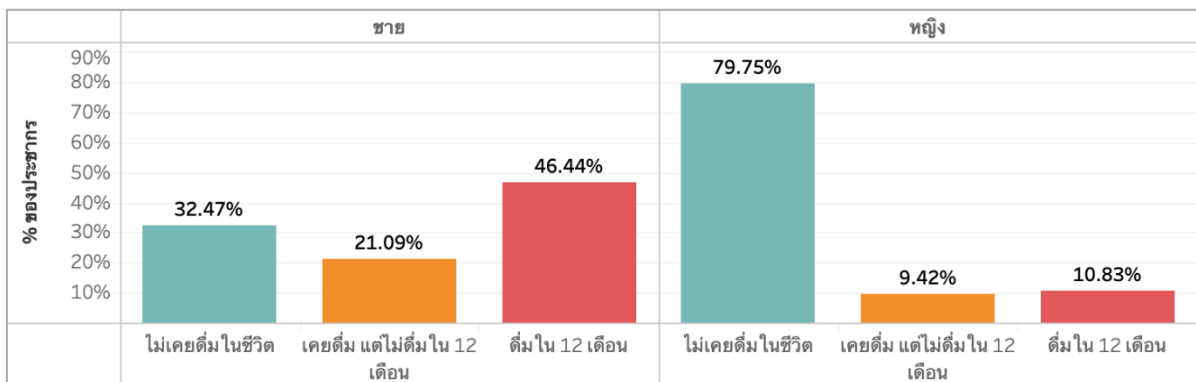

กลุ่มอายุที่มีสัดส่วนการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน มากที่สุด คือกลุ่มอายุ 25-44 ปี (ร้อยละ 36.53 ของประชากร) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 45-59 ปี (ร้อยละ 32.42) และกลุ่มอายุ 20-24 (ร้อยละ 31.60) ตามลำดับ โดยกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน ร้อยละ 15.07 และกลุ่มอายุ 15-19 ปี มีสัดส่วนการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน ร้อยละ 8.97 ใน ปี พ.ศ.2564 (ภาพที่ 4) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ จะพบว่า เพศชายตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน ร้อยละ 46.44 เพศหญิงตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน ร้อยละ 10.83 (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 4 สัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือนที่ผ่านมา อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

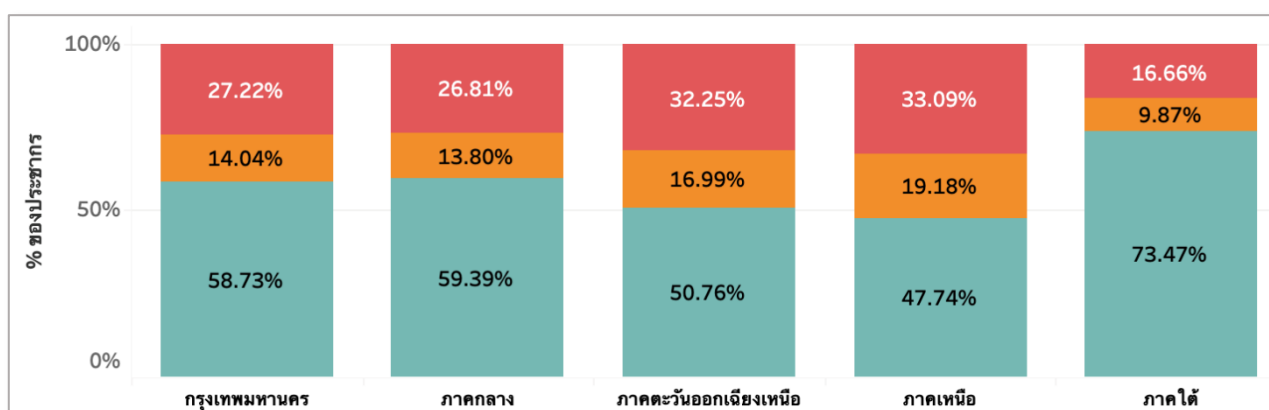
ภาพที่ 5 สัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือนที่ผ่านมา อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามเพศ

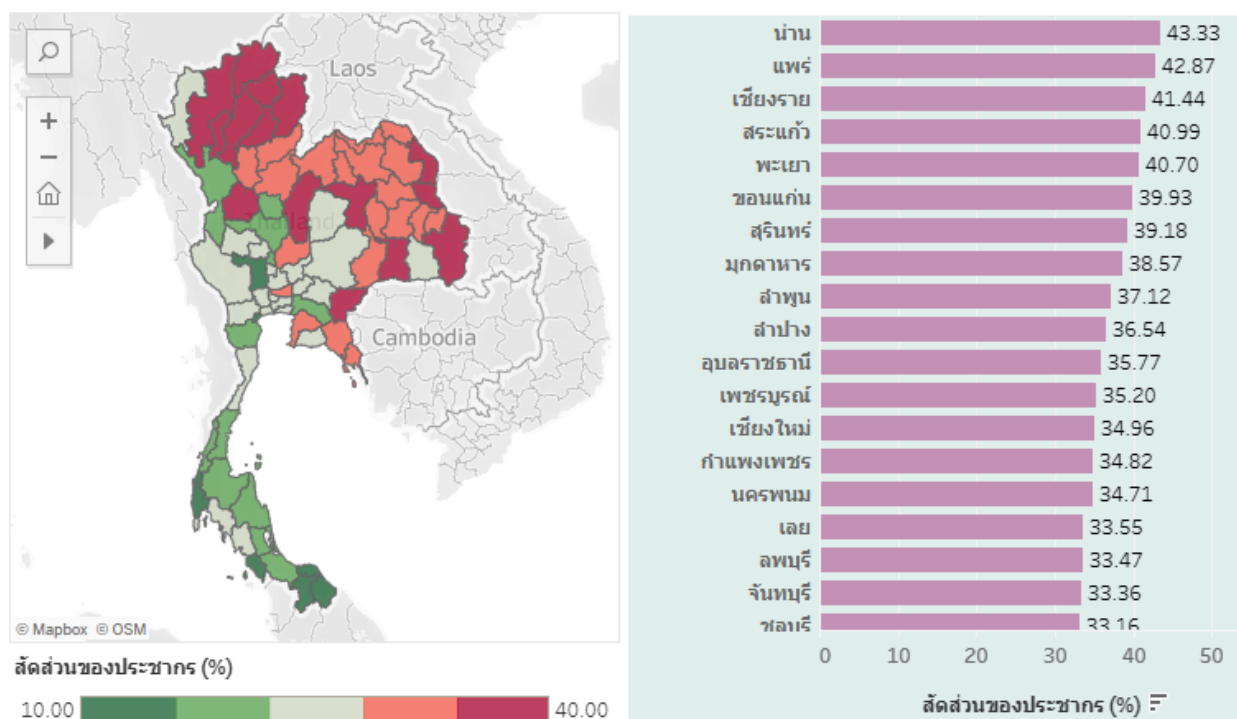
3) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูงสุดที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการวิเคราะห์สัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือนที่ผ่านมาของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ในปี พ.ศ.2564 จำแนกตามภาค พบว่า ภาคเหนือมีสัดส่วนของประชากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงสุดเมื่อเทียบกับภาคอื่น โดยอยู่ที่ร้อยละ 33.09 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 32.25) กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 27.22) และภาคกลาง (ร้อยละ 26.81) ตามลำดับ ส่วนภาคใต้มีสัดส่วนของประชากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 16.66 (ภาพที่ 6) และหากวิเคราะห์เป็นรายจังหวัด จะพบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ ในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใน 12 เดือน ที่สูงสุด 20 อันดับแรกของประเทศ (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 6 สัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือนที่ผ่านมา อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามภาค

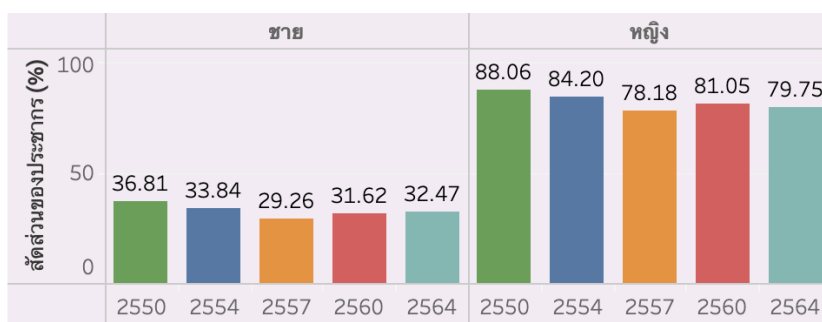
ภาพที่ 7 สัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือนที่ผ่านมา อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 รายจังหวัด

4) การไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิต

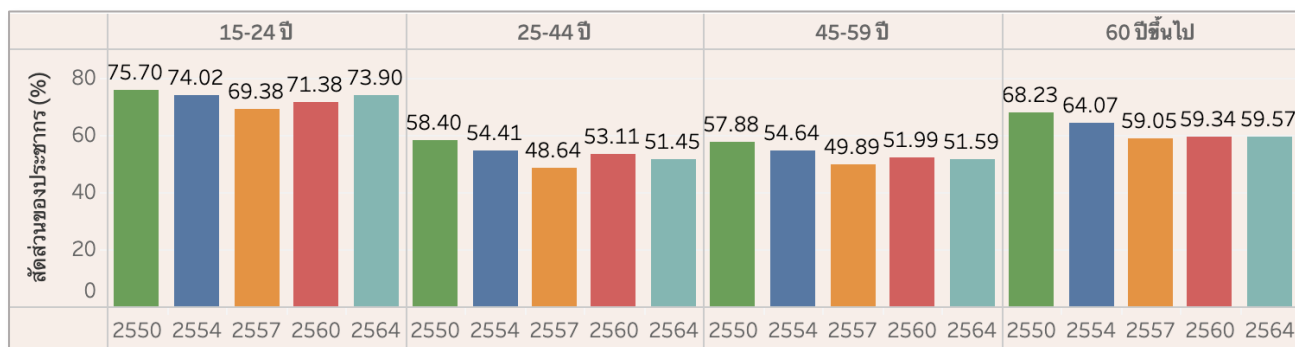
เมื่อพิจารณาสัดส่วนของประชากรที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิต พบว่า ในเพศชายมีสัดส่วนประชากรที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในปี พ.ศ.2564 อยู่ที่ร้อยละ 32.47 ลดลงจากร้อยละ 36.81 ในปี พ.ศ.2550 และเพศหญิงมีสัดส่วนประชากรที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในปี พ.ศ.2564 อยู่ที่ร้อยละ 79.75 ลดลงจากร้อยละ 88.06 ปี พ.ศ.2550 อาจเกิดจากการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากขึ้น หรืออาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยมเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 แนวโน้มร้อยละประชากรที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ.2550-2564 จำแนกตามเพศ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ จะพบว่า ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มอายุที่มีสัดส่วนประชากรที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด คือกลุ่มอายุ 15-24 ปี (ร้อยละ 73.90) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 59.57) และกลุ่มอายุ 45-59 ปี (ร้อยละ 51.59) ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มที่ลดลง หากเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ.2550 แต่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย หากเทียบกับ ปี พ.ศ. 2557 (ภาพที่ 9)

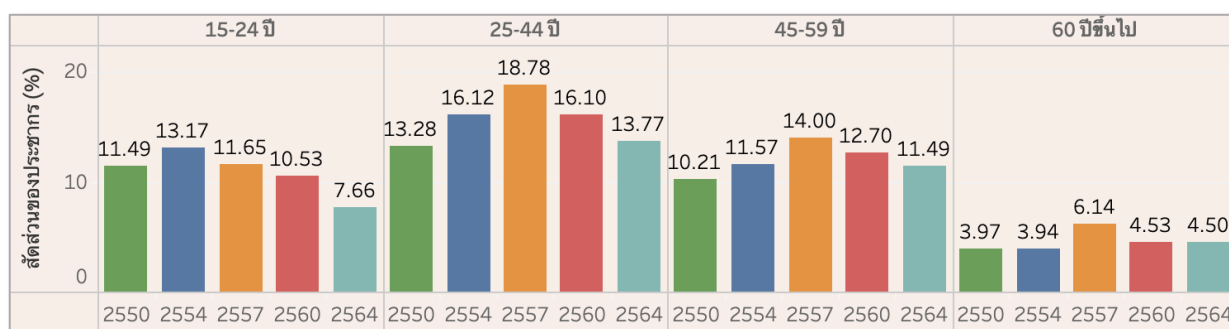
ภาพที่ 9 แนวโน้มร้อยละประชากรที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ.2550-2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

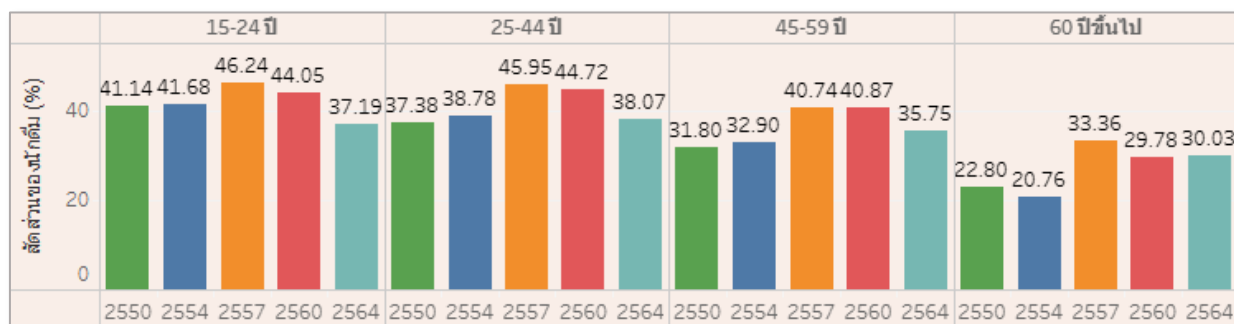
5) การดื่มหนัก หรือการดื่มในระดับอันตราย เริ่มลดลง

สัดส่วนของประชากรที่เป็นนักดื่มแบบอันตราย หรือดื่มหนักในครั้งเดียว เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่ากลุ่มอายุ 25-44 ปี มีการดื่มหนักในครั้งเดียว (ในรอบ 12 เดือน) สูงสุดคือ ร้อยละ 13.77 ใน ปี พ.ศ.2564 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 45-59 ปี (ร้อยละ 11.49) และกลุ่มอายุ 15-24 ปี (ร้อยละ 7.66) ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละกลุ่มอายุมีการดื่มหนักในครั้งเดียวต่อประชากร ที่ลดลงอย่างต่อเนื่องหลังปี พ.ศ.2557 (ภาพที่ 7) แต่หากวิเคราะห์สัดส่วนของการดื่มหนักในครั้งเดียว ในกลุ่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน จะพบว่า ในกลุ่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน มีการดื่มหนักในครั้งเดียว เกินร้อยละ 30 ในทุกกลุ่มอายุ โดยกลุ่มอายุ 25-44 ปี ดื่มหนักสูงสุด (ร้อยละ 38.07) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 15-24 ปี (ร้อยละ 37.19) และกลุ่มอายุ 45-59 ปี (ร้อยละ 35.75) ตามลำดับ โดยกลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน มีการดื่มหนักถึงร้อยละ 30.03 (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 7 ร้อยละประชากรที่เป็นนักดื่มแบบอันตราย (ดื่มหนักในครั้งเดียว) ปี พ.ศ.2550-2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

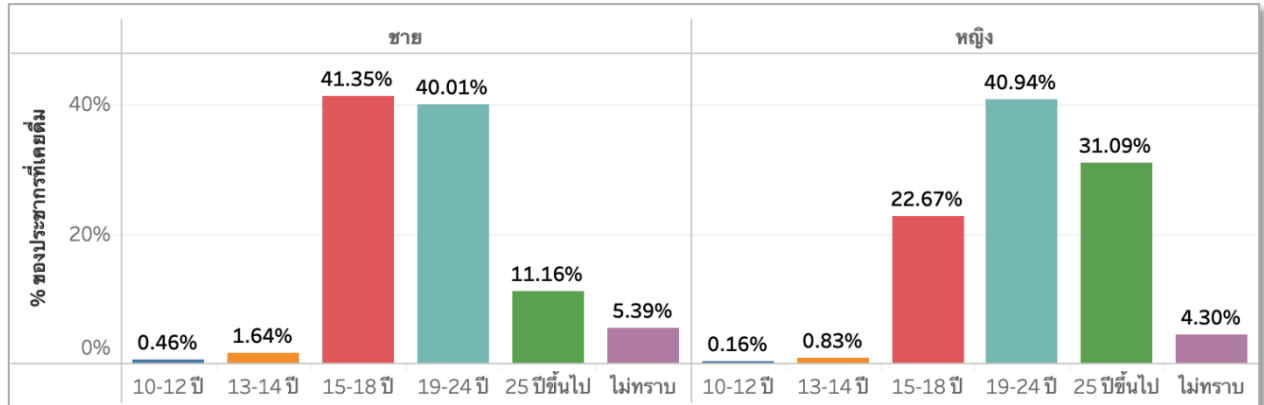
ภาพที่ 8 ร้อยละการดื่มหนักในครั้งเดียว ในผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน ปี พ.ศ.2550-2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

6) อายุเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ในเพศชาย เริ่มเร็วกว่า เพศหญิง

อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกในผู้ที่ดื่มหรือเคยดื่ม เมื่อพิจารณาตามเพศและกลุ่มอายุ พบว่าในเพศชาย เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก เมื่ออายุ 15-18 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 41.35) รองลงมาคือ เริ่มดื่มเมื่ออายุ 19-24 ปี (ร้อยละ 40.01) และเริ่มดื่มเมื่ออายุ 25 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 11.16) ตามลำดับ และในเพศหญิง เริ่มดื่มเมื่ออายุ 19-24 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 40.94) รองลงมาคือ เริ่มดื่มเมื่ออายุ 25 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 31.09) และเริ่มดื่มเมื่ออายุ 15-18 ปี (ร้อยละ 22.67) ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า เพศชาย เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่ออายุ 15-18 ปี ในสัดส่วนที่สูงกว่าเพศหญิง เนื่องจากเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง และถูกชักชวนจากกลุ่มเพื่อนได้ง่าย ถึงแม้ว่าจะยังอยู่วัยเรียนก็ตาม (ภาพที่ 9)

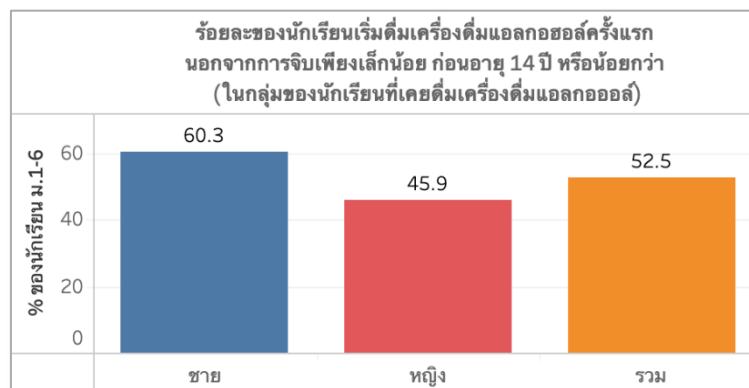
ภาพที่ 9 สัดส่วนตามอายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกในผู้ที่ดื่มหรือเคยดื่ม อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามเพศ

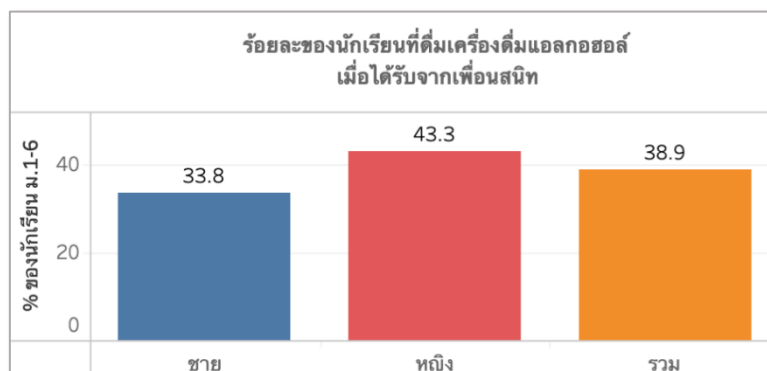
7) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ม.1-ม.6 ปี พ.ศ.2564

จากข้อมูลการสำรวจการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ม.1-ม.6 พบว่าสัดส่วนของนักเรียนที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกก่อนอายุ 14 ปีหรือน้อยกว่า (ในกลุ่มของนักเรียนที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) อยู่ที่ร้อยละ 60.3 ในเพศชาย และร้อยละ 45.9 ในเพศหญิง (ภาพที่ 10) และสำหรับสัดส่วนของนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อได้รับจากเพื่อนสนิท อยู่ที่ร้อยละ 33.8 ในเพศชาย และร้อยละ 43.3 ในเพศหญิง (ในกลุ่มของนักเรียนที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) (ภาพที่ 11) จะเห็นได้ว่านักเรียนสามารถเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย และปัจจัยของกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียน

ภาพที่ 10 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ม.1-ม.6 ปี พ.ศ.2564 กรณีดื่มครั้งแรกก่อนอายุ 14 ปีหรือน้อยกว่า

ภาพที่ 11 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ม.1-ม.6 ปี พ.ศ.2564 กรณีดื่มเมื่อได้รับจากเพื่อนสนิท

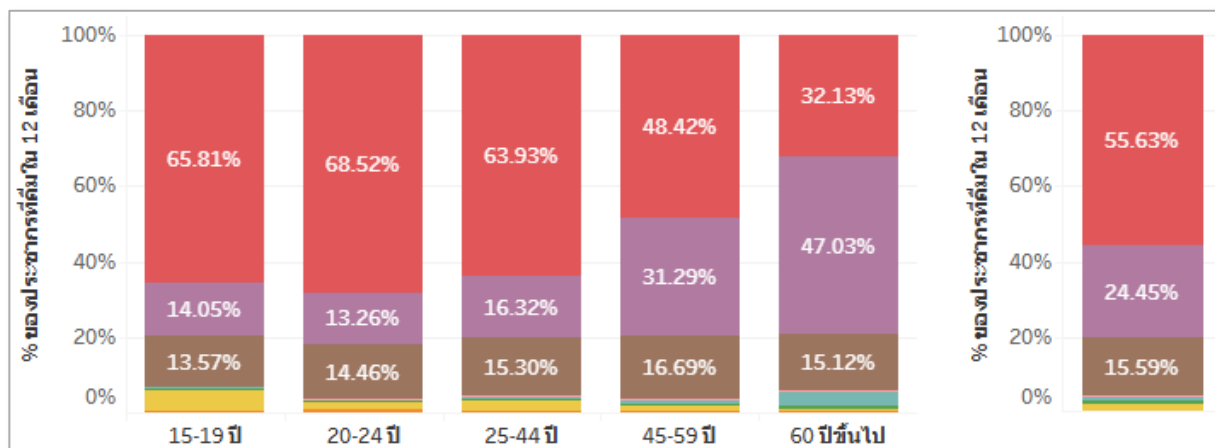

8) ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุดใน 12 เดือน

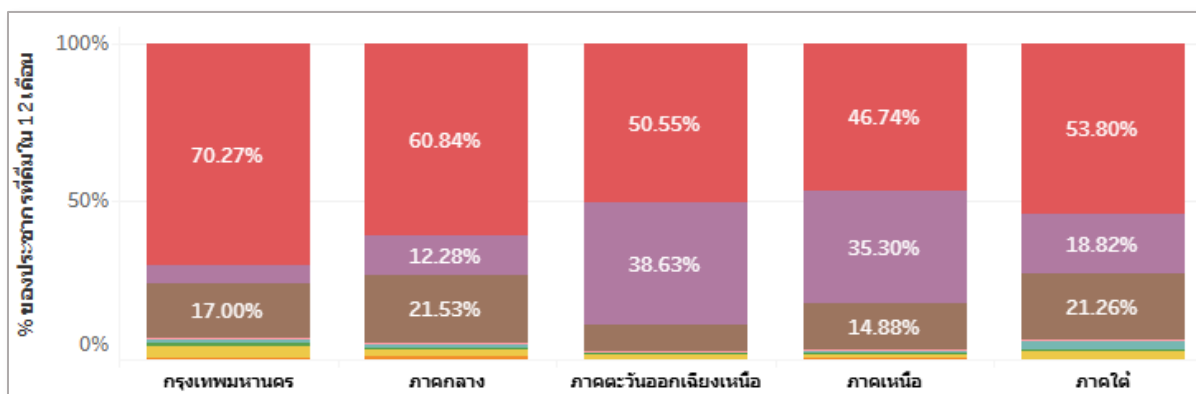
จากข้อมูลประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุดใน 12 เดือน ในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป พบว่า เบียร์ เป็นประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด (ร้อยละ 55.63%) โดยกลุ่มอายุ 20-24 ปี ดื่มเบียร์ เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด ร้อยละ 68.52 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 15-19 ปี (ร้อยละ 65.81) และกลุ่มอายุ 25-44 ปี (ร้อยละ 63.93) ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 47.03 ดื่มสุราขาว เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอายุอื่น อาจเพราะในสังคมผู้สูงอายุ ตามชนบทนิยมดื่มสุราขาว เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากสุราขาวมีการแบ่งขายได้ในพื้นที่ชนบทและมีราคาถูกกว่าสุราสี (ภาพที่ 12)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาค จะพบว่า คนในกรุงเทพมหานคร ดื่มเบียร์ เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด ในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่น (ร้อยละ 70.27) ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดื่มสุราขาว เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด ในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่น (ร้อยละ 38.63) แต่ถึงอย่างไรก็ดี เบียร์ ยังคงเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 50.55) ในพื้นที่ภาคกลาง และภาคใต้ มีการดื่มสุราสี เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด ในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่น (ร้อยละ 21.53 และร้อยละ 21.26 ตามลำดับ (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 12 ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุดใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

ภาพที่ 13 ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุดใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามภาค

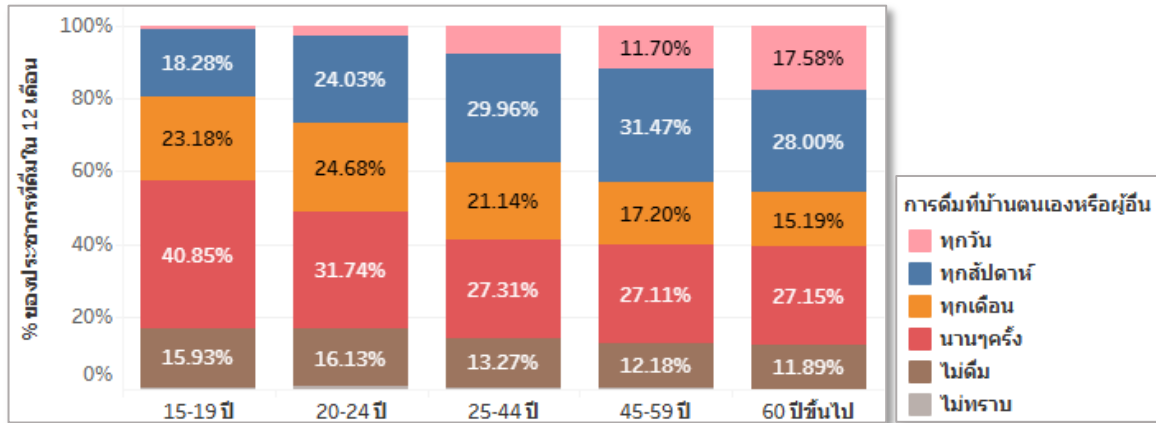
ประเภทเครื่องดื่มที่ดื่มบ่อยที่สุด

- เบียร์
- สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน
- สุราสี
- สุราแช่พื้นบ้าน
- ยาดองเหล้า/สุราจีน/อื่นๆ
- ไวน์/แชมเปญ
- ไวน์คูลเลอร์/สุราปั่น
- ไม่ทราบ

9) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บ้านตนเองหรือบ้านผู้อื่น

จากข้อมูลประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บ้านตนเองหรือผู้อื่น ใน 12 เดือน พบว่า กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บ้านตนเองหรือผู้อื่น ทุกวัน อยู่ที่ร้อยละ 17.58 ของประชากรที่ดื่มใน 12 เดือน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอายุอื่น รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 45-59 ปี (ร้อยละ 11.70) และกลุ่มอายุ 25-44 ปี (ร้อยละ 7.76) ตามลำดับ (ภาพที่ 14)

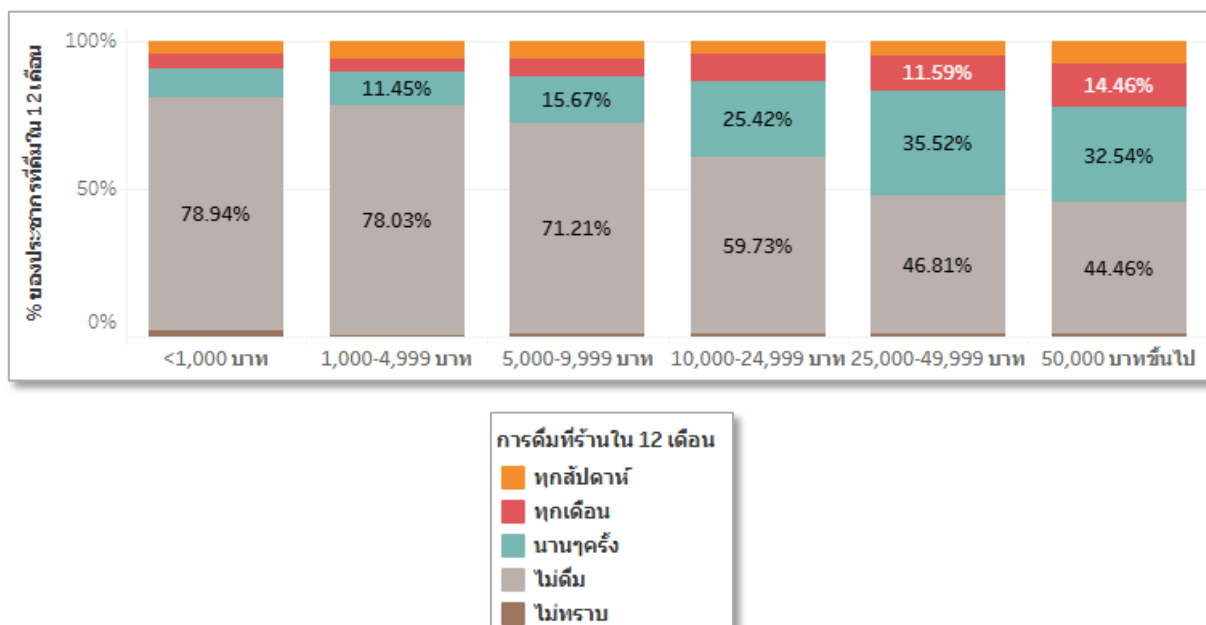
ภาพที่ 14 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บ้านตนเองหรือผู้อื่น ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

10) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้าน และที่งานเทศกาล

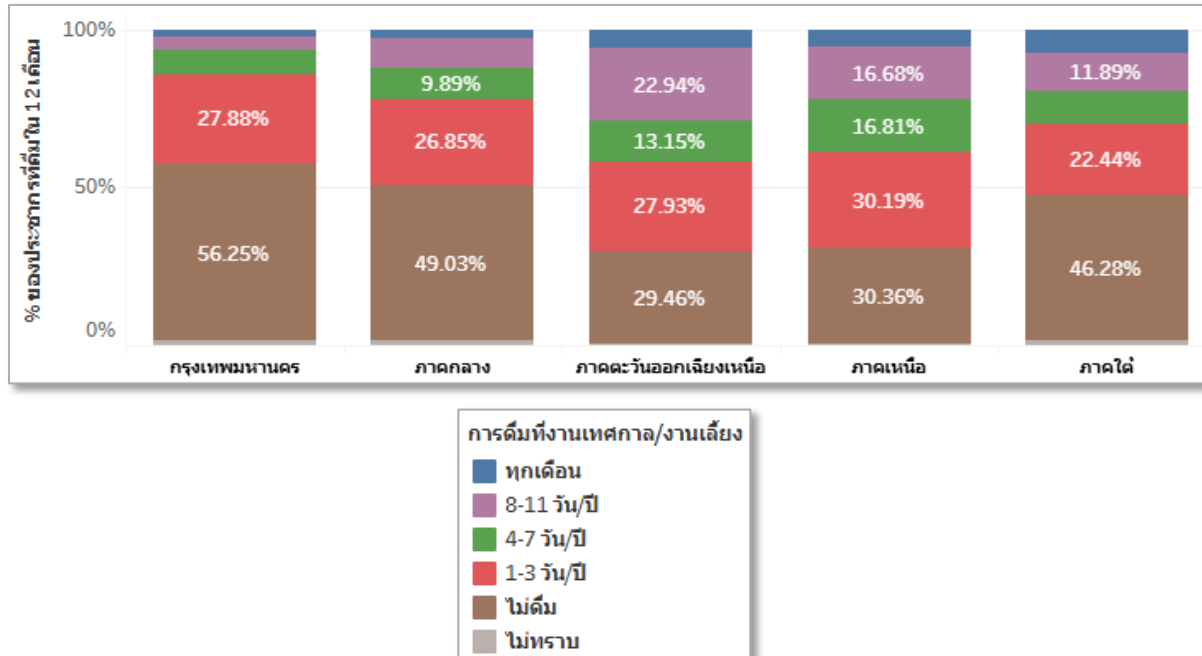
จากข้อมูลประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใน 12 เดือน พบว่า สัดส่วนการดื่มที่ร้าน เพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ โดยกลุ่มที่มีรายได้ 50,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้าน ทุกสัปดาห์ สูงสุด (ร้อยละ 7.56) และดื่มที่ร้าน อย่างน้อย 1 ครั้งใน 12 เดือน ร้อยละ 54.56 โดยสัดส่วนดังกล่าว ลดหลั่นลงไปตามระดับรายได้ (ภาพที่ 15) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจของประชาชน มีผลต่อสถานที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการดื่มที่ร้าน อาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการดื่มแล้วขับ หากเดินทางโดยใช้รถส่วนตัว และเป็นผู้ขับขี่

ภาพที่ 15 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้าน ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามรายได้

จากข้อมูลประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน พบว่า สัดส่วนการดื่มที่งานเทศกาล อย่างน้อย 1 วันใน 12 เดือน สูงสุดที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 70.03) รองลงมาคือ ภาคเหนือ (ร้อยละ 69) โดยกรุงเทพมหานคร มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่งานเทศกาล น้อยที่สุด (ร้อยละ 42.28) ทั้งนี้ เป็นไปตามบริบททางสังคม โดยเฉพาะในต่างจังหวัด ที่มีงานเทศกาลในพื้นที่หลายครั้งในแต่ละปี และมักจะมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงาน (ภาพที่ 16)

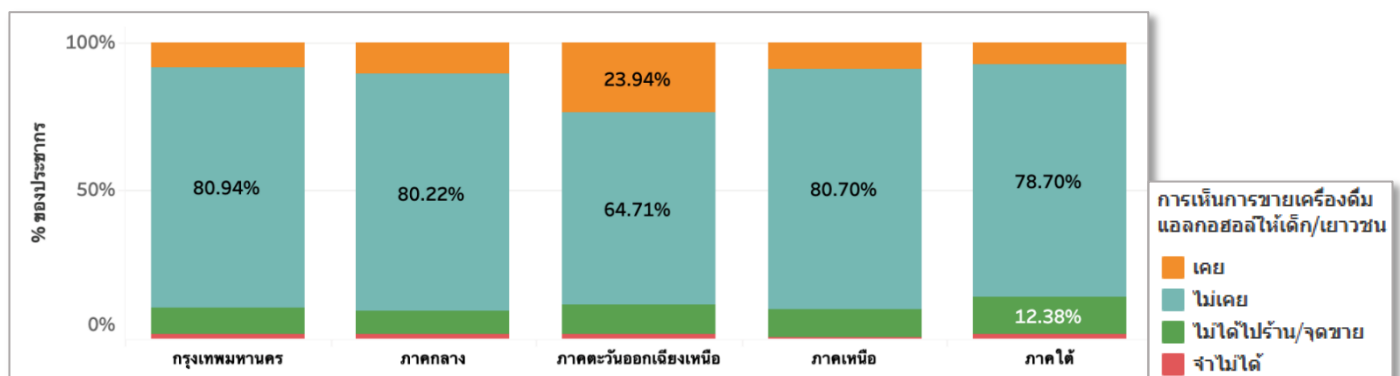
ภาพที่ 16 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่งานเทศกาล ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามภาค

11) การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี

การเคยเห็นการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ใน 12 เดือน เมื่อพิจารณาตามภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้ที่เคยเห็นการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ใน 12 เดือน สูงสุด (ร้อยละ 23.94) รองลงมาคือ ภาคกลาง (ร้อยละ 10.47) และ ภาคเหนือ (ร้อยละ 9.13) ตามลำดับ โดยกรุงเทพมหานคร มีผู้ที่เคยเห็นการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ใน 12 เดือน ร้อยละ 8.69 และภาคใต้ มีผู้ที่เคยเห็นการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ใน 12 เดือน ต่ำสุด (ร้อยละ 7.35) (ภาพที่ 17)

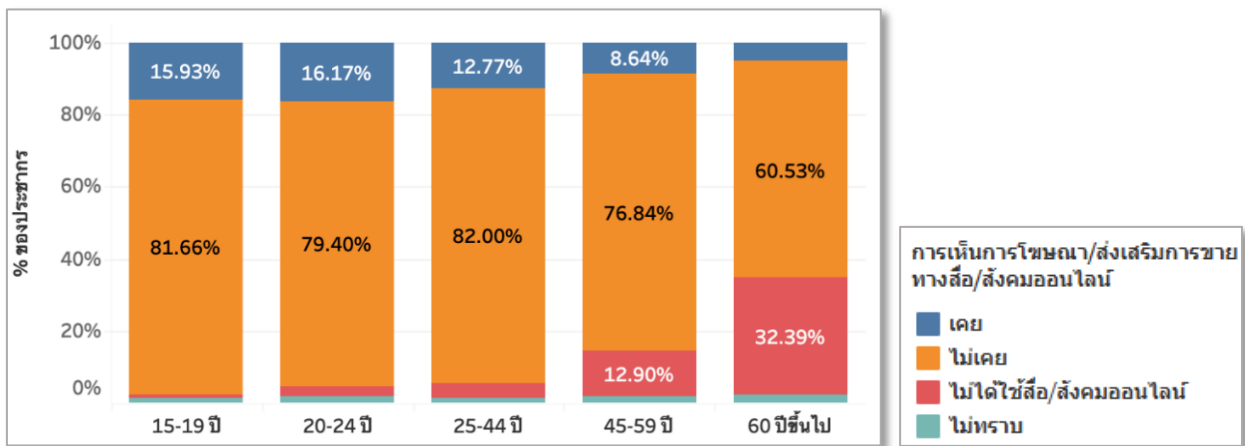
ภาพที่ 17 การเคยเห็นการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็ก/เยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ใน 12 เดือน ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามภาค

12) การโฆษณาส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางสื่อออนไลน์

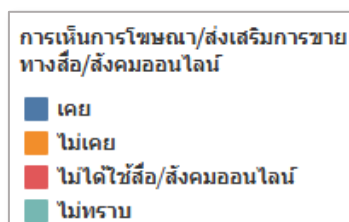
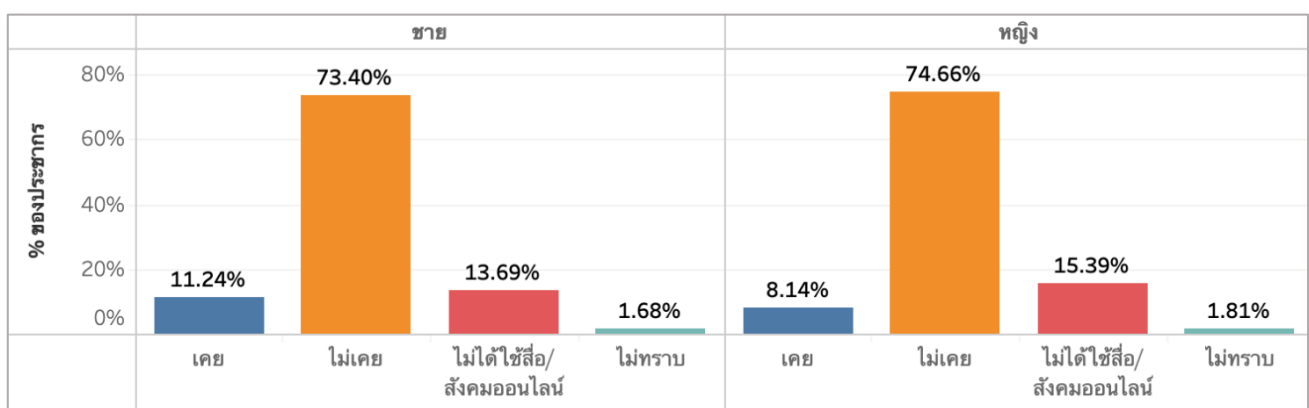
จากข้อมูลการพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อออนไลน์ของประชากรในแต่ละกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุที่มีการพบเห็นโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อออนไลน์ มากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 20-24 ปี (ร้อยละ 16.17) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 15-19 ปี (ร้อยละ 15.93) และกลุ่มอายุ 25-44 ปี (ร้อยละ 12.77) ตามลำดับ โดยกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป พบเห็นโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อออนไลน์ ร้อยละ 4.81 (ภาพที่ 18) จะเห็นได้ว่ากลุ่มอายุที่พบเห็นโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด คือกลุ่มนักศึกษาและวัยทำงานที่อยู่ในช่วงอายุ 15-24 ปี เนื่องจากนิยมใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ และสื่อสารเป็นหลัก การพบเห็นโฆษณาบนสื่อออนไลน์จึงสามารถเข้าถึงและพบเห็นได้ง่ายในกลุ่มอายุนี้

ภาพที่ 18 การเคยเห็นการโฆษณาส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางสื่อออนไลน์ ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

การพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางสื่อออนไลน์ของประชากร เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่าเพศชาย มีการพบเห็นการโฆษณาส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางสื่อออนไลน์ ร้อยละ 11.24 และเพศหญิง พบเห็นโฆษณาส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางสื่อออนไลน์ ร้อยละ 8.14 (ภาพที่ 19)

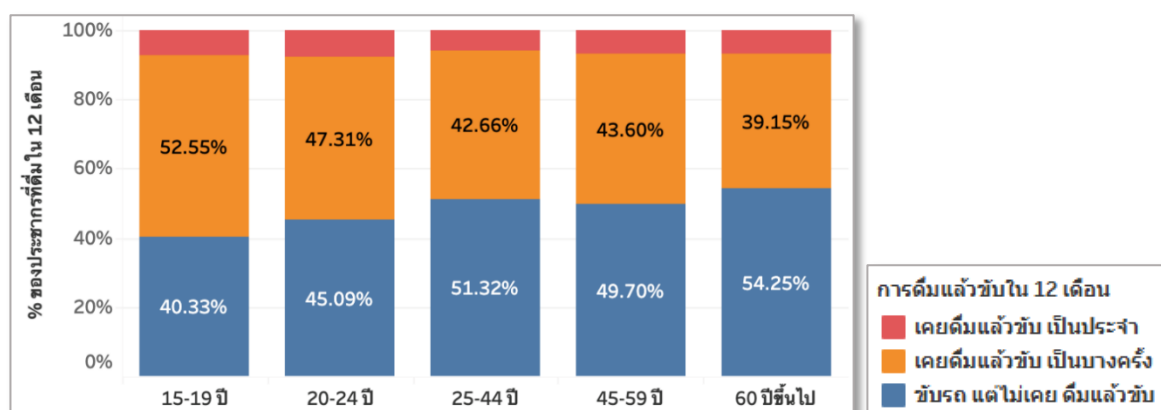
ภาพที่ 19 การเคยเห็นการโฆษณาส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางสื่อออนไลน์ ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามเพศ

13) การดื่มแล้วขับของคนไทย สูงสุดที่ภาคเหนือ

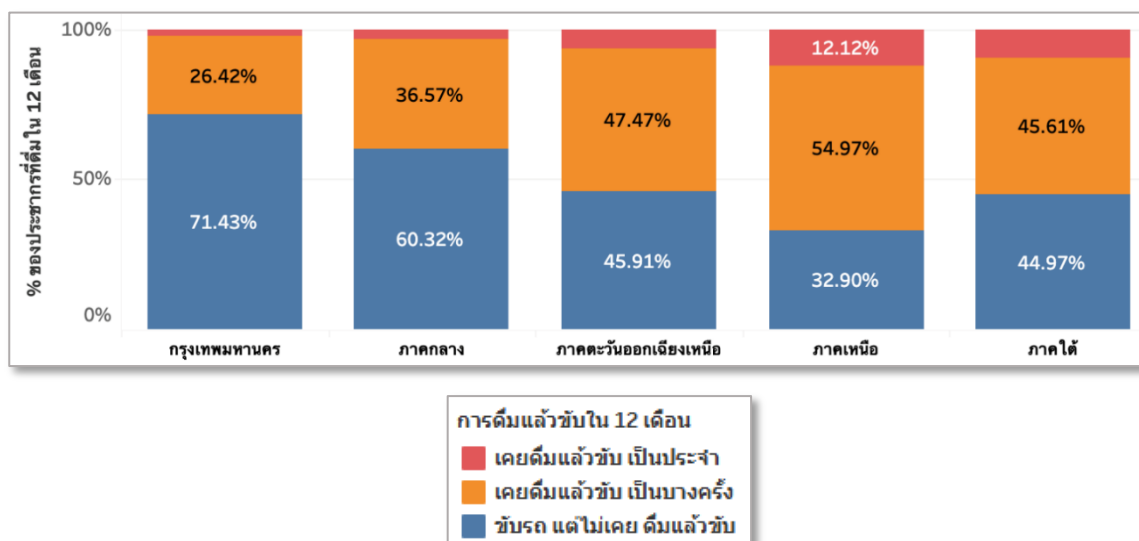
จากข้อมูลการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อน/ระหว่างขับรถยนต์/รถจักรยานยนต์ใน 12 เดือนของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่ากลุ่มอายุ 15-19 ปี เคยดื่มแล้วขับ (เป็นประจำและเป็นบางครั้ง) สูงกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ (ร้อยละ 59.67) รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 20-24 ปี (ร้อยละ 54.92) โดย กลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไป เคยดื่มแล้วขับ (เป็นประจำและเป็นบางครั้ง) อยู่ที่ประมาณร้อยละ 46-50 (ภาพที่ 20) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากเป็นผู้ที่ขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ด้วย จะมีโอกาสในการดื่มแล้วขับ ร้อยละ 50-60 โดยเฉพาะ ใน 12 เดือน และกลุ่มอายุ 15-19 ปี มีโอกาสดื่มแล้วขับ สูงสุด

ภาพที่ 20 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อน/ระหว่างขับรถยนต์/รถจักรยานยนต์ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564
จำแนกตามกลุ่มอายุ

เมื่อเปรียบเทียบตามภาค พบว่า ภาคเหนือ มีผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ (เป็นประจำและเป็นบางครั้ง) ใน 12 เดือน สูงสุด (ร้อยละ 67.09) รองลงมาคือภาคใต้ (ร้อยละ 55.03) และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 54.08) ตามลำดับ โดยภาคกลาง มีผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ ร้อยละ 39.68 และ กรุงเทพมหานคร มีผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ ร้อยละ 28.58 (ภาพที่ 21) และเป็นที่น่าสนใจว่า ถึงแม้ว่า ภาคใต้ จะมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่น้อยกว่าภาคอื่น แต่ในกลุ่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลับมีพฤติกรรม ดื่มแล้วขับ ที่ค่อนข้างสูง

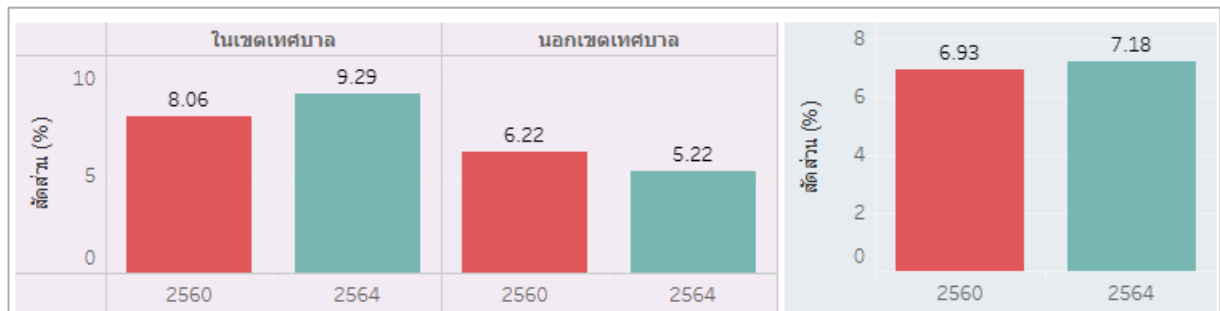
ภาพที่ 21 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อน/ระหว่างขับรถยนต์/รถจักรยานยนต์ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564
จำแนกตามภาค

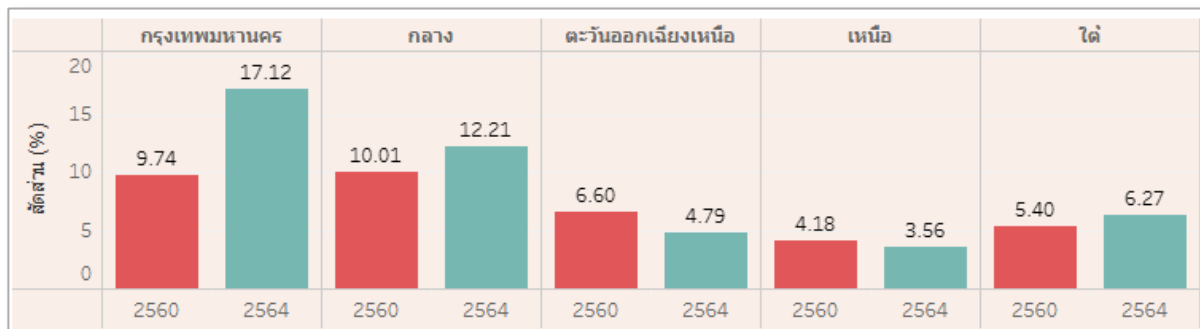
14) การเคยถูกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ในผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ

ในผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ มีประสบการณ์ในการถูกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ใน 12 เดือน ร้อยละ 7.18 ในปี พ.ศ.2564 เปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ.2560 (ร้อยละ 6.93) โดยในเขตเทศบาล มีผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ และเคยถูกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ใน 12 เดือน ร้อยละ 9.29 ในปี พ.ศ.2564 ซึ่งสูงกว่า นอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 5.22) (ภาพที่ 22) และเมื่อจำแนกตามภาค จะพบว่า ผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ ในกรุงเทพมหานคร เคยถูกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ใน 12 เดือน สูงสุด ในปี พ.ศ.2564 (ร้อยละ 17.12) รองลงมาคือ ภาคกลาง (ร้อยละ 12.21) โดยภาคเหนือ มีผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ และเคยถูกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ใน 12 เดือน ต่ำสุด (ร้อยละ 3.56) (ภาพที่ 23) ซึ่งลักษณะดังกล่าว สวนทางกับสถานการณ์การดื่มแล้วขับ ที่สูงสุดในภาคเหนือ (ภาพที่ 21)

ภาพที่ 22 สัดส่วนการเคยถูกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ในผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ ปี พ.ศ.2560 และ 2564 จำแนกตามเขตการปกครอง

ภาพที่ 23 สัดส่วนการเคยถูกตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ในผู้ที่เคยดื่มแล้วขับ ปี พ.ศ.2560 และ 2564 จำแนกตามภาค

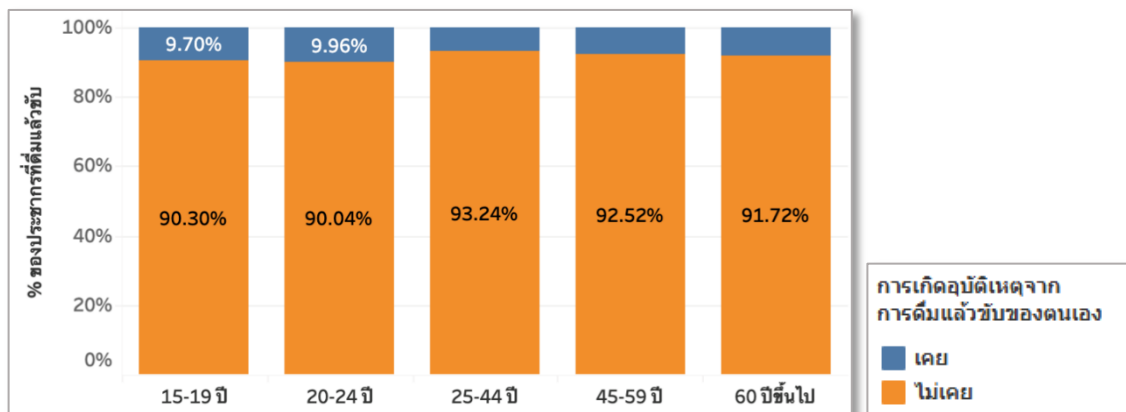

15) การได้รับอุบัติเหตุทางถนน จากการดื่มแล้วขับของตนเอง

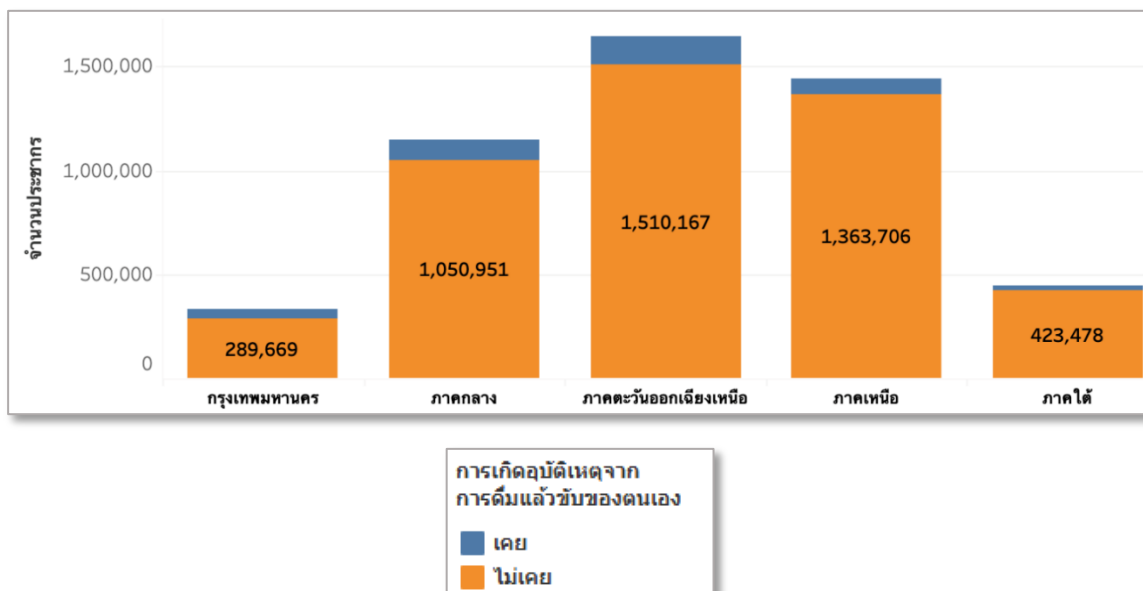
จากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับของตนเอง ใน 12 เดือน ในประชากรที่อายุ 15 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 20-24 ปี ได้รับอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับของตนเอง สูงสุด (ร้อยละ 9.96 ของประชากรที่ดื่มแล้วขับ) รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 15-19 ปี (ร้อยละ 9.70) และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 8.28) ตามลำดับ โดยกลุ่มอายุ 25-44 ปี ได้รับอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับของตนเอง ร้อยละ 6.76 ของประชากรที่ดื่มแล้วขับ (ภาพที่ 24)

เมื่อพิจารณาตามภาค พบว่าประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนประชากรที่เกิดอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับของตนเอง ใน 12 เดือน จำนวน 136,979 ราย รองลงมาคือ ภาคกลาง จำนวน 100,398 ราย ภาคเหนือ จำนวน 75,532 ราย กรุงเทพมหานคร จำนวน 43,764 ราย และภาคใต้ จำนวน 23,792 ราย (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 24 สัดส่วนการเกิดอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับของตนเอง ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามกลุ่มอายุ

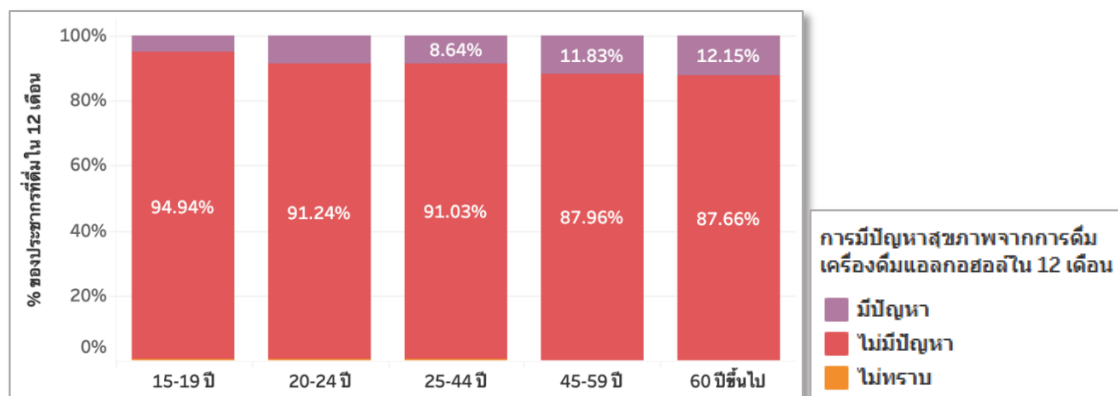
ภาพที่ 25 จำนวนการเกิดอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับของตนเอง ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564 จำแนกตามภาค

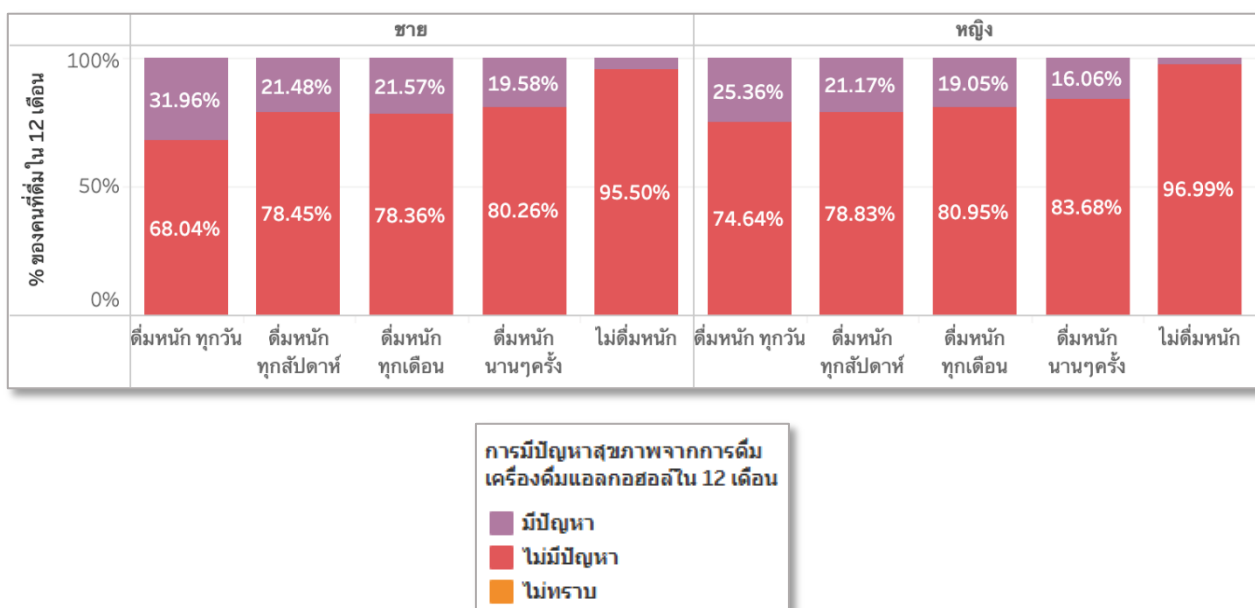
16) ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำและดื่มหนัก ของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 12 เดือน พบว่า กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีปัญหาสุขภาพ สูงสุด (ร้อยละ 12.15) รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 45-59 ปี (ร้อยละ 11.83) และกลุ่มอายุ 25-44 ปี (ร้อยละ 8.64) ตามลำดับ โดยกลุ่มอายุ 20-24 ปี มีปัญหาสุขภาพ ร้อยละ 8.44 และกลุ่มอายุ 15-19 ปี มีปัญหาสุขภาพ ร้อยละ 4.75 (ภาพที่ 26) และเมื่อพิจารณาตามการดื่มหนัก จะพบว่ากลุ่มที่ดื่มหนัก ทุกวัน มีปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ มากกว่ากลุ่มอื่น ทั้งในเพศชาย และเพศหญิง และต่างจากกลุ่มที่ไม่ดื่มหนัก อย่างชัดเจน โดยกลุ่มที่ดื่มหนัก ทุกวัน มีปัญหาสุขภาพ ร้อยละ 31.96 ในเพศชาย และร้อยละ 25.36 ในเพศหญิง ในขณะที่กลุ่มที่ไม่ดื่มหนัก มีปัญหาสุขภาพ เพียงร้อยละ 4.42 ในเพศชาย และร้อยละ 2.96 ในเพศหญิง (ภาพที่ 27)

ภาพที่ 26 สัดส่วนการมีปัญหาสุขภาพจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ.2564
จำแนกตามกลุ่มอายุ

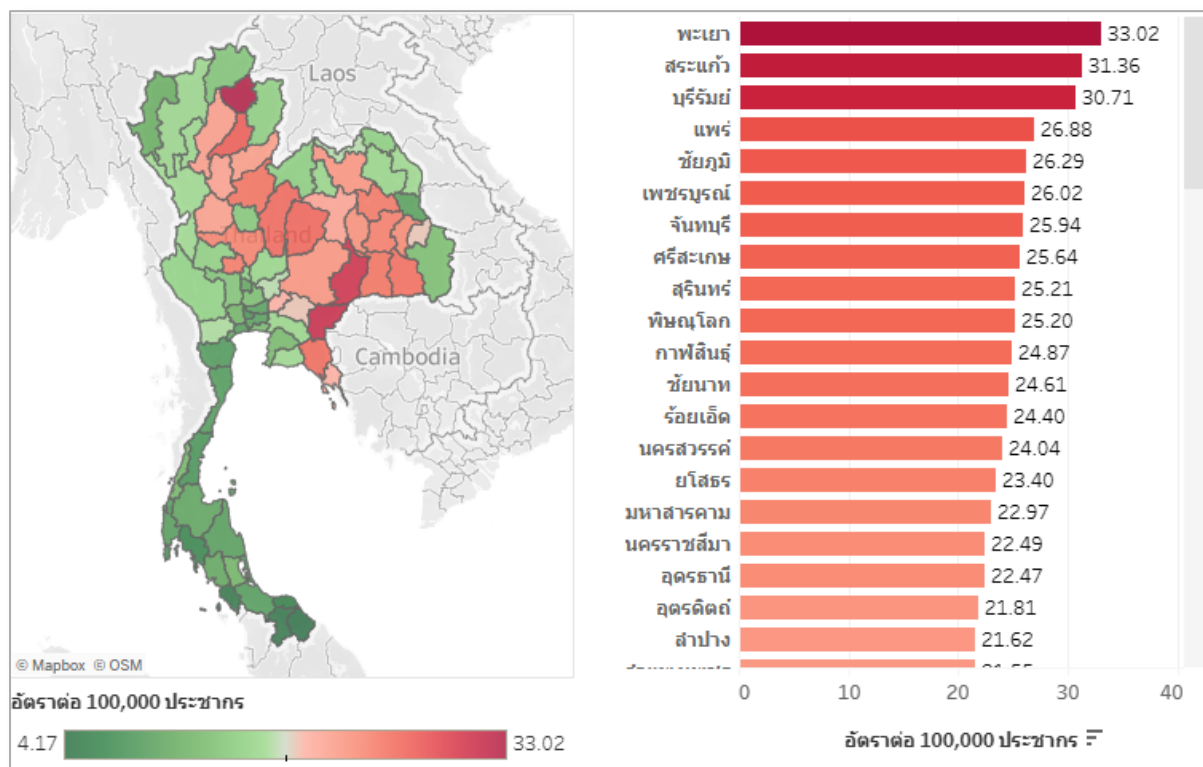
ภาพที่ 27 สัดส่วนการมีปัญหาสุขภาพจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 12 เดือน อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี 2564 จำแนกตามเพศและความถี่ในการดื่มหนัก

17) การกระจายทางภูมิศาสตร์ของการตายจากโรคตับ

การกระจายทางภูมิศาสตร์ของอัตราตายจากโรคตับ (คิดตามที่อยู่ผู้ตาย) มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับ การกระจายทางภูมิศาสตร์ของสัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยจะเห็นได้ว่าจังหวัดที่มีอัตราการตายจากโรคตับ มากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก ในปี พ.ศ.2566 ได้แก่ จังหวัดพะเยา อัตรา 33.02 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ จังหวัดสระแก้ว อัตรา 31.36 ต่อแสนประชากร จังหวัดบุรีรัมย์ อัตรา 30.71 ต่อแสนประชากร จังหวัดแพร่ อัตรา 26.88 ต่อแสนประชากร และ จังหวัดชัยภูมิ อัตรา 26.29 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ (ภาพที่ 28) โดยจังหวัดส่วนใหญ่ที่มีอัตราตายจากโรคตับ จะอยู่ในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่นเดียวกับ สัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใน 12 เดือน

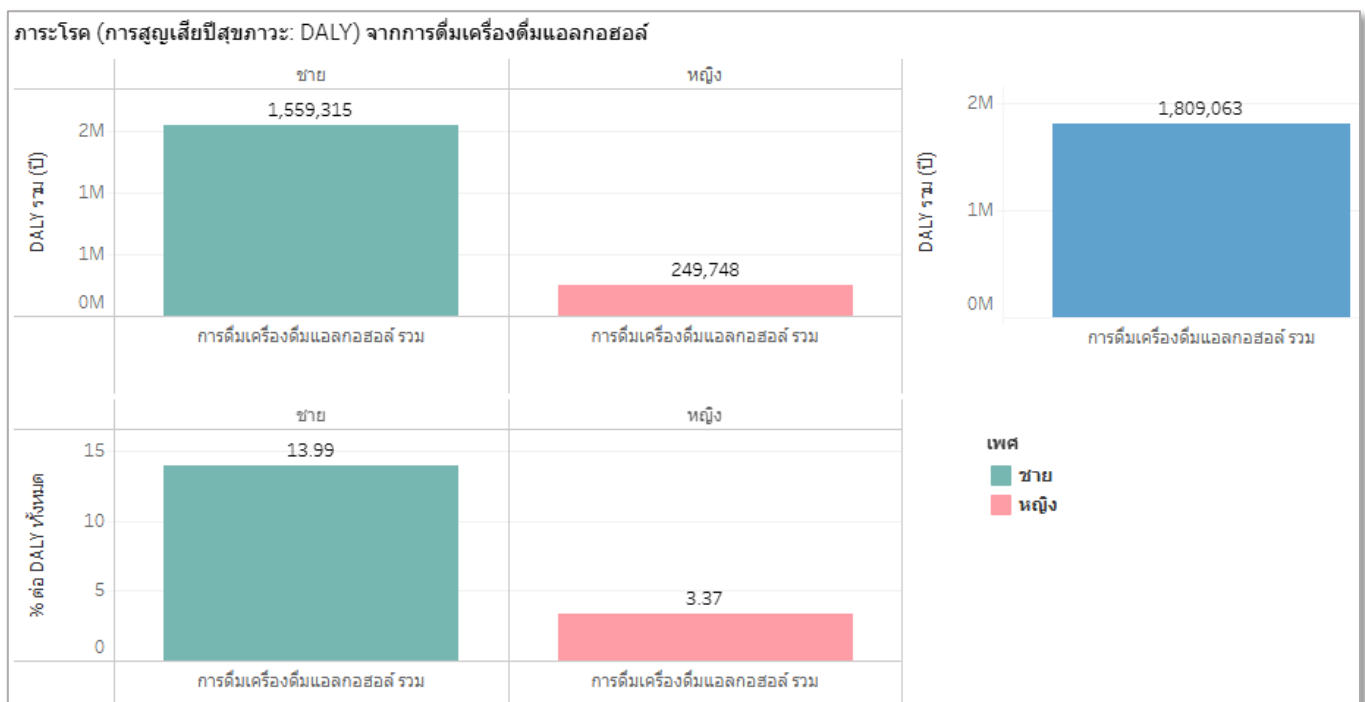
ภาพที่ 28 อัตราตายจากโรคตับ ปี พ.ศ.2566 รายจังหวัด

15) ภาระโรคจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ.2562

การตายก่อนวัยอันควร และความบกพร่องทางสุขภาพ ที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดการสูญเสียปีสุขภาวะที่สามารถป้องกันได้ โดยในภาพรวม ปี พ.ศ.2562 พบว่ามีการสูญเสียปีสุขภาวะจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1,809,063 ปี แยกเป็นเพศชาย 1,559,315 ปี (คิดเป็นร้อยละ 13.99 ของปีสุขภาวะที่สูญเสียทั้งหมดของเพศชาย) และเพศหญิง 249,748 ปี (คิดเป็นร้อยละ 3.37 ของปีสุขภาวะที่สูญเสียทั้งหมดของเพศหญิง) (ภาพที่ 29) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มอายุ จะพบว่า ในเพศชาย อายุ 45-59 ปี มีการสูญเสียปีสุขภาวะมากที่สุด รองลงมาคือ อายุ 30-44 ปี และอายุ 15-29 ปี ตามลำดับ ในขณะที่เพศหญิง มีการสูญเสียปีสุขภาวะ ในช่วงอายุ 15-59 ปี (ภาพที่ 30)

ภาพที่ 29 ภาระโรค (การสูญเสียปีสุขภาวะ: DALY) จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ.2562 จำแนกตามเพศ

ภาพที่ 30 ภาระโรค (การสูญเสียปีสุขภาวะ: DALY) จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ.2562 จำแนกตามกลุ่มอายุ

